

Қазақстан Республикасы ғылым және жоғары білім министрлігі
«Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті» КеАҚ

БЕКІТЕМІН
Академиялық сапа жөніндегі
комитетінің төрағасы
С.Т. Тайман
« 23 » 08 2024 ж.

6B01603–Тарих және қоғамтану (IP) білім беру бағдарламасы бойынша
Түлек моделі

Қызылорда қ, 2024

МАЗМҰНЫ

Кіріспе

- 1 БББ сипаттамасы
 - 2 Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері
 - 2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары
 - 2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері
 - 2.3 Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері
 - 2.4 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын құзіреттіліктер мен салыстыру матрицасы
 - 2.5 Маманның жеке қасиеттері
- Қорытындылар

КІРІСПЕ

Бітіруші түлектін құзыреттілік моделін әзірлеу Болон процесінің негізгі бағыттарын жүзеге асырудың құзыреттілік моделі белгілі дәрежедегі (лауазымды), белгілі бір бейіндегі маман қандай кәсіби міндеттерді шеше алуы керек деген сұраққа жауап беруге арналған. Стейкхолдерлер және барлық мүдделі тараптардың қажеттіліктеріне жауап беретін ЖОО бітірушінің заманауи үлгісін қалыптастыру Қорқыт Ата атындағы ҚҰ-ның басты стратегиялық мақсаты болып табылады және оқу үдерісіне қажетті кадрлық, оқу-әдістемелік, ақпараттық және материалдық-техникалық ресурстармен қамтамасыз етіледі. Университетте еңбек нарығында сұранысқа ие бакалавриат түлектерін сапалы даярлауды қамтамасыз ету үшін мақсатты кадрлық саясат және жүйелі түрде университеттің материалдық-техникалық базасын жақсарту жүргізіледі.

1. БББ сипаттамасы

Бітірушіге 6B01603-Тарих және қоғамтану (IP) білім беру бағдарламасы бойынша білім бакалавры академиялық дәрежесі беріледі.

6B01603-Тарих және қоғамтану (IP) білім беру бағдарламасы бойынша білім бакалаврлары-негізгі және профильді мектептің, мамандандырылған мектептердің мұғалімдері, техникалық, кәсіптік оқу орындарының оқытушылары, мұражайлардағы, мұрағаттардағы ғылыми қызметкерлер қызметтерін атқара алады.

1. Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері

Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудың негізгі компоненттері білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері, объектілері, кәсіптік қызмет түрлері мен бағыттары, маманның құзыреттілік моделі туралы ақпаратты, оның ішінде дескрипторлар, білім беру бағдарламасына сәйкес құзыреттердің түрі және білім беру бағдарламасының нәтижелерін қамтиды.

2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары

Сапалы кәсіби білім беру, тарих пен қоғамтануды оқытудағы кәсіби құзыреттілікке, білім беру үдерісін әдістемелік қамтамасыз етуді әзірлеуге, әлеуметтік ұтқырлыққа ықпал ететін әмбебап және пәндік-мамандандырылған құзыреттерге ие, бәсекеге қабілетті және еңбек нарығында сұранысқа ие тарихшы-қоғамтанушы педагогтарды дайындау.

2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері:

- меншік нысанына және ведомстволық бағыныстылығына қарамастан, барлық үлгідегі

- және түрдегі орта білім беру ұйымдары;
- техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары;
 - мемлекеттік мекемелер: мұражайлар, мұрағаттар және т. б.

2.3 Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері

- Мәселелерді өз бетінше талқылайды, қорытындыларды дәлелдейді және ақпаратпен сауатты жұмыс істейді.
- Кәсіби қызметте міндеттерді қолдау және шешу үшін АКТ қолданады.
- Ұйымның стратегиясы, саясаты және мақсаттары шеңберінде кәсіби қызмет үдерістерін басқарады және бақылайды, мәселелерді шешу үшін өзінің мінез-құлқын жағдайларға бейімдей алады.
- Кәсіби міндеттерді шешу кезінде шығармашылық пен бастамашылдықты пайдаланады, өзінің еңбек өнімділігін және басқа адамдардың еңбек өнімділігін дамытады.
- Функционалдық міндеттер шеңберінде педагогикалық процесті басқару қабілетін көрсетеді; жаңа стратегиялық тәсілдерді қолдана отырып, күрделі, болжап болмайтын педагогикалық жағдайларды шешуде белсенділікке бастамашылық етеді.
- Педагогикалық қызметпен байланысты міндеттерді шешудің әртүрлі, оның ішінде балама нұсқаларын әзірлеу, ұсыну біліктері мен дағдыларын көрсетеді.
- Кәсіби білімді дамытуға, кәсіби қызметтің орындалуы мен нәтижелеріне жауапты болады, болжанбайтын кәсіби немесе оқу мәнмәтінінде шешім қабылдау деңгейіндегі жауапкершілікті қамтитын күрделі техникалық немесе кәсіптік қызмет түрлерін немесе жобаларды басқарады.
- Білім беру ұйымының саясаты шеңберінде оқыту мен тәрбиелеудің тиімді әдістері мен құралдарын таңдайды, жеке және ұжымдық кәсіби даму саласындағы жауапкершілікті өзіне алады.
- Өзінің оқуын барабар бағалайды, одан әрі оқу траекториясын айқындайды, өзінің мансаптық жүйесін қалыптастырады, кәсіби білімі мен практикасына үлес қосқаны үшін жауапкершілікті өзіне алады.
- Оқу саласында, оның ішінде зерттеу саласында жаңа идеялар мен жаңа үдерістерді өндіру үшін дербестіктің, инновацияның, ғылыми немесе кәсіби мінсіздіктің және тұрақты ұмтылыстың жоғары деңгейін көрсетеді.

2.2 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын құзіреттіліктермен салыстыру матрицасы

Құзыреттілік	ON1	ON 2	ON 3	ON 4	ON 5	ON 6	ON 7	ON 8	ON9	ON10	ON11	ON 12
ЖБК1					+							
ЖБК 2							+					
ЖБК 3							+					
ЖБК 4								+				
ЖБК 5						+						
ЖБК 6						+						
ЖБК 7						+						
ЖБК 8							+					
ЖБК 9							+					
ЖБК 10					+							

ЖБҚ 11			+									
БҚ 1	+											
БҚ 2			+									
БҚ 3	+											
БҚ 4	+											
БҚ 5	+											
БҚ 6		+										
БҚ 7		+										
БҚ 8	+	+										
БҚ 9	+											
БҚ 10												+
БҚ 11			+									
БҚ 12								+				
БҚ 13									+			
БҚ 14												+
БҚ 15									+			
БҚ 16								+				
АҚ 1								+				
АҚ 2										+		
АҚ 3									+			
АҚ 4				+								
АҚ 5												+
АҚ 6			+									
АҚ 7											+	
АҚ 8		+										
АҚ 9		+	+									
АҚ 10								+				
АҚ 11				+								
АҚ 12								+				
АҚ 13											+	
АҚ 14												+
АҚ 15							+					
АҚ 16	+											
АҚ 17								+				
АҚ 18									+			
АҚ 19											+	
АҚ 20				+								
АҚ 21												+
АҚ 22									+			

ОН 1	Әлем және Отан тарихындағы тарихи оқиғаларды, үдерістер мен құбылыстарды өзара байланыста талдайды, жалпыны салыстырып, белгілі бір фактілерді бөліп көрсетеді.
ОН 2	Өзекті қоғамдық құбылыстар мен үдерістерге бағдарланады; қазіргі қоғамдағы діни және рухани-мәдени құбылыстар мен үдерістерді талдайды және бағалайды, оған қатысты өзінің азаматтық ұстанымын көрсетеді.
ОН 3	Қазақстандық қоғамның әлеуметтік, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларына сәйкес дүниетанымдық, тарихи және адамгершілік даму үшін пәнаралық білім мен тәжірибені қолданады.
ОН 4	Тұлғаға бағдарланған, құзыреттілік, инклюзивті тәсілдер қағидаттарын ескере отырып, мектеп жасындағы балалардың өмірі мен қызметін тәрбиелеу, дамыту, ұйымдастыру үшін педагогика мен психология бойынша білімді қолдануға қабілетті.
ОН 5	Тұлғааралық, әлеуметтік, кәсіптік және зерттеу қызметі деңгейінде қазақ, орыс және шет тілдерінде ауызша және жазбаша түрде сындарлы қарым-қатынас

	жасауға және өзара іс-қимыл жасауға қабілетті.
ОН 6	Тарих және қоғамтану бағытында жаңа білімді синтездеу үшін ғылыми әдістер мен тәсілдерді қолдана отырып, зерттеу бағыты мен әдіснамасын таңдауды жүзеге асырады.
ОН7	Заманауи тәсілдер мен әдістерді және жасанды интеллект технологияларын қолдана отырып, қажетті ақпаратты іздейді, деректерді жинайды, тарихи дереккөздермен, архив материалдарымен, музей экспонаттарымен жұмыс істейді.
ОН 8	Мектепте тәрбие мен білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару бойынша дағдыларды, жалпы орта білім беруді дамыту саласындағы менеджмент негіздерін және кәсіпкерлік икемділік-дағдыларын қолданады.
ОН 9	Жалпы орта білім беретін ұйымдағы тәрбие және білім беру үдерісіне мониторинг жүргізуге, олардың нәтижелерін талдауға және бағалауға қабілетті.
ОН 10	Педагогикалық этика нормалары мен академиялық адалдық қағидаттарын сақтай отырып, жалпы орта білім беру саласында және гуманитарлық ғылым бағытында жергілікті, өңірлік және республикалық деңгейде өз бетінше және командада зерттеу жұмыстарын жүргізуге қабілетті
ОН 11	Өмір бойы кәсіби даму мен білім алуға қабілетті; өзінің құндылықтарын, көзқарастарын, этикалық принциптерін, жұмыс әдістерін ойластырып, сыни тұрғыдан бағалайды, сондай-ақ тұрақты даму, ұйымы мен өзінің кәсіби әл-ауқатын дамыту мүддесінде мектепте тарихи, қоғамтанулық білім беруді жетілдіру үшін жаңа мақсаттар қояды.
ОН 12	Ата-аналар және педагог қауымымен ынтымақтастық әрі өзара шығармашылық байланыс шеңберінде қолайлы ахуал жасау үшін эмоционалды интеллект дағдылары мен көшбасшылық қасиеттерін дамытуға қабілетті.

2.5. 6B01603–Тарих және қоғамтану (IP) білім беру бағдарламасы бойынша маманның жеке қасиеттері.

-Педагогика, білім берудегі менеджмент және арнайы саладағы озық білім, түрлі салалардан білімді интеграциялау қабілеті.

-Пәннің теориясы, әдістемесі және технологиясы бойынша теориялық және практикалық білімдердің кең ауқымы.

-Пән бойынша теориялық және практикалық білімді қолдана отырып, кәсіби міндеттерді шешудің әртүрлі нұсқаларын өз бетінше әзірлеу және ұсыну.

-Пән бойынша практикалық және теориялық білімді қолдану:

- Білім берудегі білім, әдістеме мен технологиялар негізінде оқыту мен оқытуға креативті көзқарас

-Стандартты және стандартты емес жағдайларда коммуникативтік және зерттеу дағдыларын, тілдік сауаттылықты табысты қолдану.

- Білім берудегі классикалық және инновациялық идеяларды интеграциялау негізінде білімді сәтті қолдану, қол жеткізілген нәтижелерді одан әрі өзін-өзі дамыту және кәсіби өсу үшін пайдалану.

- Этикалық және кәсіби нормаларды сақтау принциптерін, қызмет саласында және жалпы қоғамда Академиялық адалдық мәдениетін түсіну.

ҚОРЫТЫНДЫЛАР

Түлектің бұл моделі құзыреттілік тәсіл технологиясын іске асырудың әдіснамалық негізі болып табылады. Сондай-ақ, түлектің осы құзыреттіліктерін қалыптастыру белгілі бір жолмен ұйымдастырылған және жүзеге асырылған оқу процесінің арқасында қамтамасыз етілетінін түсіну маңызды. Нарықтық жағдайда ЖОО-лар түлектердің сапасына көбірек көңіл бөле бастайды: түлек – бұл еңбек нарығына түсетін университеттік білім берудің нәтижесі. Сондай-ақ, ол бәсекеге қабілетті болуы керек. Нарықта сұранысқа ие түлектерді дайындау үшін оның кешенді портретін, сипаттамалардың белгілі бір матрицасын қалыптастыру қажет. Жұмыс берушілерге қажетті түлектердің негізгі артықшылықтарын, сипаттамаларын, құзыреттерін түсінуден бастап тиімді заманауи университетті құруға көшуге болады: білім беру бағдарламаларын қалыптастыру, инфрақұрылым құру, оқытудың жаңа форматтарын қолдану.

Тарих және археология БББ-ның жетекшісі

Қ.З.Уткелбаев